

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 17. 10. 2013
COM(2013) 715

2013/0340 (NLE)

Návrh

SMERNICA RADY

**ktorou sa mení smernica Rady 2009/71/Euratom, ktorou sa zriaďuje rámec
Spoločenstva pre jadrovú bezpečnosť jadrových zariadení**

{SWD(2013) 422 final}

{SWD(2013) 423 final}

{SWD(2013) 424 final}

{SWD(2013) 425 final}

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

1.1. Všeobecný kontext

Havária v jadrovej elektrárni (JE) Fukušima Daiichi v roku 2011 mala za následok výrazné environmentálne, hospodárske a spoločenské škody a vyvolala obavy z možných zdravotných účinkov na zasiahnuté obyvateľstvo v Japonsku. Hoci prvotnou príčinou havárie bolo mimoriadne silné zemetrasenie a cunami, vyšetrovanie príčin havárie odhalilo celý rad faktorov, ktoré bolo možné predvídať a ktorých kombinácia mala katastrofálne následky. Analýza jadrovej havárie vo Fukušime odhaľuje dosť podstatné a často sa opakujúce technické problémy, ako aj pretrvávajúce inštitucionálne zlyhania podobné tým, ktoré odhalili následné hodnotenia jadrových havárií v elektrárnach Three Mile Island a Černobyľ spred niekoľkých desaťročí. Táto najnovšia jadrová havária opäť narušila dôveru verejnosti v bezpečnosť jadrovej energie, a to navyše v čase, keď využívanie jadrovej energie je predmetom diskusií ako možná alternatíva uspokojenia celosvetového dopytu po energii udržateľným spôsobom.

Jadrová havária vo Fukušime spôsobila, že sa pozornosť znova sústredila na prvoradý význam zabezpečenia najvyššej úrovne jadrovej bezpečnosti v EÚ a na celom svete.

Jadrová energia v súčasnosti tvorí takmer 30 % celkovej vyrobenej elektrickej energie v EÚ a približne dve tretiny nízkouhlíkovej elektrickej energie. V EÚ je v prevádzke 132 reaktorov, čo predstavuje približne jednu tretinu zo 437 prevádzkovaných jadrových reaktorov na svete. Mnohé z jadrových elektrární v EÚ boli postavené už pred tromi alebo štyrmi desaťročiami a opierajú sa o konštrukčné riešenia a bezpečnostné ustanovenia, ktoré sa odvtedy neustále aktualizujú.

Jadrová bezpečnosť je mimoriadne dôležitá pre EÚ a jej obyvateľov. Účinky jadrových havárií sa nezastavujú pred hranicami štátov a môžu so sebou prinášať potenciálne škodlivé následky pre zdravie pracovníkov a občanov, ale aj rozsiahle hospodárske dôsledky. Pre spoločnosť a hospodárstvo je preto dôležité, aby sa znížilo riziko jadrovej havárie v členskom štáte EÚ prostredníctvom uplatňovania prísnych noriem v oblasti jadrovej bezpečnosti a zabezpečenia vysokej kvality regulačného dohľadu.

Po jadrovej havárii vo Fukušime EÚ okamžite reagovala na udalosti.

Na základe poverenia udeleného Európskou radou na jej zasadnutí z 24. a 25. marca 2011¹ Európska komisia spolu so Skupinou európskych regulačných orgánov pre jadrovú bezpečnosť (ENSREG) začala realizovať celoeurópske komplexné posúdenie rizík a bezpečnosti jadrových elektrární („záťažové testy“). Záťažové testy boli definované ako ciele prehodnotenie miery bezpečnosti jadrových elektrární v dôsledku udalostí vo Fukušime, ktoré súviseli s extrémnymi prírodnými katastrofami ohrozujúcimi bezpečnostné funkcie elektrární. Na týchto posúdeniach spolupracovalo všetkých 14 členských štátov EÚ,

¹ Závery Európskej rady EUCO 10/1/11.

ktoré prevádzkujú jadrové elektrárne², ako aj Litva³. Na záťažových testoch a partnerskom preskúmaní sa v plnej miere zúčastnilo Švajčiarsko, Ukrajina a Chorvátsko. Ďalšie susediace krajiny (napr. Turecko, Bielorusko a Arménsko), ktoré vyjadrili súhlas s tým, že budú postupovať podľa rovnakej metodiky, sa riadia inými časovými plánmi. Záťažové testy sa začali v roku 2011 vlastným hodnotením, ktoré uskutočnili prevádzkovatelia jadrových elektrární, a prípravou národných správ vnútroštátnych regulačných orgánov. Predbežné zistenia boli prezentované v oznámení Komisie o priebežnej správe o záťažových testoch⁴ v novembri 2011 a rozsiahly proces partnerského preskúmania v rámci celej EÚ prebiehal od januára do apríla 2012. Súhrnnú správu vypracovala Rada pre partnerské preskúmanie skupiny ENSREG⁵ a schválila skupina ENSREG. Okrem toho skupina ENSREG schválila aj akčný plán⁶ zameraný na opatrenia nadväzujúce na realizáciu odporúčaní vyplývajúcich z partnerského preskúmania. V októbri 2012 Komisia vydala oznámenie o komplexných posúdeniach rizika a bezpečnosti („záťažových testoch“) ⁷. V súčasnosti sú v súlade s požiadavkami akčného plánu skupiny ENSREG už pripravené národné akčné plány⁸ vychádzajúce z poznatkov získaných po havárii vo Fukušime a odporúčaní z partnerského preskúmania záťažových testov a tieto plány boli preskúmané z hľadiska obsahu a štádia implementácie v rámci pracovného seminára v apríli 2013. Súhrnná správa zo seminára sa má predložiť v roku 2013 na druhej konferencii ENSREG o jadrovej bezpečnosti v Európe⁹. Okrem toho na zabezpečenie riadneho následného postupu nadväzujúceho na záťažové testy Komisia v úzkej spolupráci so skupinou ENSREG vypracuje konsolidovanú správu o stave vykonávania odporúčaní vyplývajúcich zo záťažových testov, ktorá má byť vydaná v júni 2014 a predložená Európskej rade.

V legislatívnej oblasti Európska komisia dostala jasné poverenie od Európskej rady v marci 2011, „aby preskúmala existujúci právny a regulačný rámec týkajúci sa bezpečnosti jadrových zariadení“ a navrhla všetky zlepšenia, ktoré môžu byť potrebné.

Legislatívne preskúmanie podporil aj Európsky parlament. V uznesení o prioritách energetickej infraštruktúry na rok 2020 a ďalšie roky¹⁰ z roku 2011 sa uvádza, že pre „neustále zlepšovanie bezpečnostných noriem v Európe sú najdôležitejšie budúce legislatívne iniciatívy, v ktorých sa stanoví spoločný rámec pre jadrovú bezpečnosť“. Okrem toho v uznesení o pracovnom programe Komisie na rok 2012¹¹ prijatom v roku 2011 Parlament žiada „naliehavú revíziu smernice o jadrovej bezpečnosti, aby sa posilnila, konkrétne zohľadnením výsledkov stresových testov vykonaných po nehode vo Fukušime“. Neskôr, v uznesení z roku 2013 o záťažových testoch¹², Parlament vyzval, aby revízia smernice bola „ambicióznejšia“, a to vrátane zavedenia výrazných zlepšení v oblastiach, ako sú „bezpečnostné postupy a

² Belgicko, Bulharsko, Česká republika, Fínsko, Francúzsko, Nemecko, Maďarsko, Holandsko, Rumunsko, Slovenská republika, Slovinsko, Španielsko, Švédsko, Spojené kráľovstvo.

³ Tamojšia jadrová elektráreň Ignalina je v procese vyradovania z prevádzky.

⁴ KOM(2011) 784 v konečnom znení.

⁵ Správa o partnerskom preskúmaní – Záťažové testy vykonávané v európskych jadrových elektrárnach www.ensreg.eu.

⁶ Akčný plán ENSRED týkajúci sa opatrení nadväzujúcich na partnerské preskúmanie záťažových testov vykonaných v európskych jadrových elektrárnach.

⁷ KOM (2012) 571, 4.10.2012.

⁸ 17 národných akčných plánov je dostupných na webovej lokalite ENSREG www.ensreg.eu

⁹ <http://www.ensreg.eu/ensreg-conferences>.

¹⁰ P7_TA(2011)0318.

¹¹ P7_TA(2011)0327.

¹² P7_TA(2013)0089.

rámce – najmä prostredníctvom vymedzenia a uplatňovania záväzných noriem jadrovej bezpečnosti, ktoré odrážajú najmodernejšie postupy v EÚ v technickej, regulačnej a prevádzkovej oblasti – ako aj úloha a prostriedky pre regulačné orgány, a najmä by mala posilniť nezávislosť, otvorenosť a transparentnosť regulačných orgánov, pričom by sa malo posilniť aj monitorovanie a partnerské preskúmanie“.

Európsky hospodársky a sociálny výbor v roku 2012 vyjadril v stanovisku k oznámeniu Komisie s názvom Záverečná správa o záťažových testoch v jadrových elektrárnach¹³ svoju podporu Komisii „v jej snahe o ambicióznú revíziu smernice o jadrovej bezpečnosti“.

V reakcii na poverenie Európskej rady a na výzvy iných inštitúcií a orgánov EÚ začala Komisia komplexný proces analýzy a zhromažďovania stanovísk s cieľom určiť najvhodnejšie oblasti a mechanizmy na legislatívny zásah. Súčasťou tohto procesu bolo otvorenie verejnej konzultácie online (december 2011 – február 2012) doplnené rozsiahlym dialógom so zainteresovanými stranami.

Oznámenia o záťažových testoch z rokov 2011 a 2012 obsahujú náznakové informácie o potenciálnych oblastiach na zlepšenie právnych predpisov. V tejto súvislosti podľa existujúcej smernice Rady 2009/71/Euratom, ktorou sa zriaďuje rámec Spoločenstva pre jadrovú bezpečnosť jadrových zariadení¹⁴ (ďalej len „smernica o jadrovej bezpečnosti“), neskoršie oznámenie vyzdvihuje oblasti bezpečnostných postupov a rámcov, úlohu a prostriedky regulačných orgánov pre jadrovú bezpečnosť, otvorenosť a transparentnosť, monitorovanie a overovanie.

Okrem toho útvary Komisie vypracovali v priebehu roka 2012 posúdenie vplyvu založené na širokej škále informačných zdrojov a zohľadňujúce európsky i medzinárodný vývoj v oblasti jadrovej energetiky po fukušimskej havárii.

Na základe toho bol vypracovaný návrh smernice, ktorou sa mení smernica o jadrovej bezpečnosti, využívajúci príspevky a odborné znalosti skupiny vedeckých odborníkov, ako aj Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru podľa článku 31 Zmluvy o Euratome, a prebehol rozsiahly konzultačný proces s vysokými predstaviteľmi vnútroštátnych regulačných orgánov, ktorí sa znova stretli v rámci skupiny ENSREG.

1.2. Dôvody a ciele návrhu

Súčasná smernica o jadrovej bezpečnosti bola kľúčovým prvkom pokroku. V duchu filozofie jadrovej bezpečnosti zameranej na neustále zlepšovanie, a teda s cieľom okrem iného zohľadniť skúsenosti z jadrovej havárie vo Fukušime a výsledky následných záťažových testov, však bolo potrebné znova vyhodnotiť, či sú existujúce ustanovenia dostačujúce.

Jadrová havária vo Fukušime ukázala, že známe ponaučenia získané z nehôd pred desaťročiami neboli dobrovoľne zohľadnené niektorými časťami odvetvia a neboli dostatočne presadzované regulačnými orgánmi dokonca ani v tej krajine – Japonsku – o ktorej sa predpokladalo, že má obzvlášť vysoké normy priemyselnej a jadrovej bezpečnosti. Technické a organizačné problémy vyplývajúce z analýzy týchto nehôd sú preto relevantné pre širšie úvahy.

¹³ TEN/498.

¹⁴ Ú. v. EÚ L 172, 2.7.2009.

V Európe záťažové testy potvrdili, že naďalej existujú rozdiely medzi členskými štátmi pri zabezpečovaní komplexného a transparentného určovania a spravovania kľúčových bezpečnostných otázok. Navyše záťažové testy jasne poukázali na výhody spolupráce a koordinačných mechanizmov medzi všetkými stranami, ktoré majú zodpovednosť za jadrovú bezpečnosť, ako sú napríklad partnerské preskúmania.

Okrem toho sa v priebehu verejných zasadnutí konaných v rámci záťažových testov objavili požiadavky rozšíriť oblasti posudzovania o opatrenia v súvislosti s pripravenosťou a reakciou na havarijnú situáciu.

Komisia preto zastáva názor, že je vhodné zmeniť, posilniť a doplniť smernicu o jadrovej bezpečnosti kombináciou technických zlepšení so širšími otázkami bezpečnosti, ako je správa verejných záležitostí, transparentnosť a havarijná pripravenosť a odozva na mieste.

Navrhované zmeny sú zamerané na zlepšenie regulačného rámca pre jadrovú bezpečnosť v EÚ, najmä:

- Posilnenie úlohy a skutočnej nezávislosti vnútroštátnych regulačných orgánov;
- Zvýšenie transparentnosti v záležitostiach jadrovej bezpečnosti;
- Posilnenie existujúcich zásad a zavedenie nových všeobecných cieľov a požiadaviek jadrovej bezpečnosti, zameraných na riešenie špecifických technických problémov v rámci celej životnosti jadrových zariadení, najmä jadrových elektrární;
- Posilnenie monitorovania a výmeny skúseností zriadením európskeho systému partnerského preskúmania;
- Zriadenie mechanizmu vypracúvania harmonizovaných smerníc jadrovej bezpečnosti na úrovni EÚ.

1.3. Existujúce právne predpisy EÚ v oblasti jadrovej bezpečnosti

Po tom, ako Súdny dvor EÚ vo veci C-29/99¹⁵ uznal vnútorné prepojenie medzi radiačnou ochranou a jadrovou bezpečnosťou, a teda právomoci spoločenstva Euratomu prijímať právne predpisy v oblasti jadrovej bezpečnosti, sa smernica o jadrovej bezpečnosti stala prvým právnym nástrojom v tejto oblasti záväzným pre celú Úniu¹⁶. V smernici sa ustanovuje právne záväzný rámec vychádzajúci z uznávaných zásad a povinností hlavných dostupných medzinárodných nástrojov, konkrétne Dohovoru o jadrovej bezpečnosti¹⁷ a základných zásad bezpečnosti¹⁸ stanovených Medzinárodnou agentúrou pre atómovú energiu (MAAE).

¹⁵ Rozsudok Súdneho dvora z 10. decembra 2002, Zb. s. I-11221] [2002].

¹⁶ Predtým existovali iba dve právne nezáväznú uznesenia Rady z 22. júla 1975 a 18. júna 1992 o technologických problémoch jadrovej bezpečnosti.

¹⁷ INFCIRC/449 z 5. júla 1994.

¹⁸ Séria bezpečnostných noriem MAAE č. SF-1 (2006).

1.4. Súlad s ostatnými oblast'ami politik

Vzhľadom na skutočnosť, že táto smernica má v konečnom dôsledku za cieľ zabezpečiť ochranu pracovníkov a širokej verejnosti pred nebezpečenstvom ionizujúceho žiarenia, sú právne predpisy Euratomu v oblasti jadrovej bezpečnosti spojené hlavne so súborom právnych predpisov Euratomu o ochrane pred žiarením, ktorého hlavným pilierom je smernica o základných bezpečnostných normách¹⁹. Ochranu pracovníkov a širokej verejnosti pred nebezpečenstvom ionizujúceho žiarenia nie je možné dosiahnuť bez kontrolovania potenciálne škodlivých zdrojov tohto žiarenia.

Jadrová bezpečnosť je nanajvýš dôležitá aj pre celkovú prevenciu, pripravenosť a reakciu na katastrofy v členských štátoch. Smernica o jadrovej bezpečnosti je teda úzko prepojená s mechanizmom Únie v oblasti civilnej ochrany²⁰, ktorý poskytuje rámec na spoluprácu EÚ v tejto oblasti vrátane zásahov pri radiačných haváriách v Únii aj mimo nej.

2. VÝSLEDKY KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

2.1. Konzultácie so zainteresovanými stranami

V období po jadrovej havárii vo Fukušime sa Komisia zapájala do rozsiahleho a transparentného dialógu s rôznymi zainteresovanými stranami a verejnosťou, v rámci ktorého začala otvorenú konzultáciu cez internet v súlade s minimálnymi normami Komisie týkajúcimi sa konzultácií²¹.

V reakcii na vyhlásenie online verejnej konzultácie s cieľom získať názory o oblastiach posilnenia existujúceho právneho rámca jadrovej bezpečnosti Euratomu svoje príspevky zaslali regulačné orgány pre jadrovú bezpečnosť, iné verejné orgány, podniky, mimovládne organizácie, ako aj jednotlivci. Táto konzultácia ponúka pohľad na široké spektrum stanovísk zainteresovaných strán. Hlavné výsledky ukazujú, že viac ako 90 % opýtaných sa zhoduje na dôležitosti rámca jadrovej bezpečnosti Euratomu vytvárajúceho spoločné pravidlá pre členské štáty EÚ, zatiaľ čo 76 % súhlasí s potrebou posilniť existujúci legislatívny rámec bezpečnosti.

Komisia dostala aj písomné príspevky vrátane výstupov zo stretnutí od rôznych zúčastnených strán, napr. regulačných orgánov pre jadrovú bezpečnosť, iných verejných orgánov, jednotlivých spoločností, priemyselných združení a mimovládnych organizácií. Okrem toho Komisia organizovala so skupinou ENSREG konferencie a verejné diskusie za účasti širokého spektra zainteresovaných strán vrátane mimovládnych organizácií zamerané na postup a na priebežné i konečné výsledky záťažových testov²².

¹⁹ Smernica Rady č. 96/29/Euratom, ktorá stanovuje základné bezpečnostné normy ochrany zdravia pracovníkov a obyvateľstva pred nebezpečenstvami vznikajúcimi v dôsledku ionizujúceho žiarenia.

²⁰ Návrh rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady o mechanizme Únie v oblasti civilnej ochrany (predložený Komisiou ako COM/2011/934 v konečnom znení), ktorého zámerom je okrem iného nahradiť rozhodnutie Rady 2007/779 z 8. novembra 2007 o ustanovení mechanizmu Spoločenstva v oblasti civilnej ochrany (prepracovanie).

²¹ KOM(2002) 704 v konečnom znení.

²² Napríklad prvá konferencia ENSREG z 28. a 29. júna 2011, konferencia zainteresovaných strán o partnerských hodnoteniach zo 17. januára 2012, verejná diskusia o záťažových testoch a výsledkoch partnerského hodnotenia z 8. mája 2012. Druhá konferencia ENSREG je naplánovaná na jún 2013.

Na konzultácii sa zúčastnili aj sociálni partneri priemyselného odvetvia z výboru pre sociálny dialóg v odvetví výroby elektrickej energie. Vo svojej odpovedi títo sociálni partneri zdôrazňujú úlohu právneho rámca jadrovej bezpečnosti Euratomu pri stanovovaní spoločných pravidiel pre členské štáty.

Osobitná úloha bola prisúdená skupine ENSREG, ktorá predstavuje jedinečné centrum odbornosti, keďže spája vysokých predstaviteľov vnútroštátnych príslušných regulačných orgánov pre jadrovú bezpečnosť zo všetkých členských štátov EÚ, jadrových i nejadrových. Skupina ENSREG poskytla podrobný príspevok, ktorý bol zohľadnený.

Ako súčasť postupu stanoveného v Zmluve o Euratome, Komisia konzultovala so skupinou vedeckých odborníkov zriadenou podľa článku 31. Vo svojom vyjadrení títo odborníci privítali návrh Komisie na zmenu smernice o jadrovej bezpečnosti a predložili niekoľko návrhov na zlepšenie prepojenia s predpismi týkajúcimi sa ochrany pred rádioaktívnym žiarením.

Nakoniec vo svojom stanovisku k predbežnému návrhu, vydanom na základe článku 31 Zmluvy o Euratome²³, Európsky hospodársky a sociálny výbor (EHSV) oceňuje rýchlu reakciu Komisie v podobe predloženia návrhu na zmenu smernice o jadrovej bezpečnosti. Výbor s potešením konštatuje, že návrh sa zaoberá niekoľkými problémami, na ktoré výbor upozornil vo svojich predchádzajúcich stanoviskách týkajúcich sa jadrovej bezpečnosti. Osobitne víta posilnený prístup k harmonizácii medzi členskými štátmi, vyjasneniu zodpovednosti, kompetencií a kapacitných možností regulátorov, posilnenie nezávislosti vnútroštátnych regulačných orgánov a prijatie opatrení týkajúcich sa havarijnej pripravenosti a odozvy na mieste. Výbor taktiež víta posilnený prístup k celkovej transparentnosti. Zdôrazňujúc, že nové legislatívne požiadavky by mali byť nevyhnutné, proporcionálne a mali by slúžiť na zaistenie bezpečnosti verejnosti, výbor víta správnu vyváženosť, ktorá je dosiahnutá z tohto hľadiska v pozmeňujúcej smernici.

Výbor navrhol posilniť ustanovenia predbežného návrhu v niektorých oblastiach a odporučil požadovať od členských štátov, aby zabezpečili využívanie participačných procesov na posilnenie účasti verejnosti na plánovaní, preskúvaní a rozhodovaní. V tejto súvislosti Komisia zastáva názor, že úloha verejnosti pri regulačnom rozhodovaní je uznaná prostredníctvom požiadavky, aby sa verejnosť účinne zapájala do procesu udeľovania licencií jadrovým zariadeniam, ktorú návrh obsahuje.

V súlade s postupom ustanoveným v článku 31 Zmluvy o Euratome bola konzultácia predbežného návrhu s Európskym hospodárskym a sociálnym výborom nevyhnutná pre následné prijatie konečného návrhu Komisiou.

2.2. Posúdenie vplyvu

V roku 2012 bolo vypracované posúdenie vplyvu. Dokument analyzuje problémy zabezpečenia dostatočnej úrovne jadrovej bezpečnosti v EÚ. Definuje všeobecné a konkrétne ciele na zlepšenie prevencie a zmiernenie následkov jadrových havárií. Navrhuje sa v ňom a analyzuje niekoľko možností politiky, od zachovania súčasnej situácie až po hlbšie reformy.

²³ Stanovisko EHSV (TEN/529) z 2. septembra 2013 k predbežnému návrhu smernice Rady, ktorou sa mení smernica Rady 2009/71/Euratom, ktorou sa zriaďuje rámec Spoločenstva pre jadrovú bezpečnosť jadrových zariadení.

Každá možnosť bola posúdená z hľadiska predpokladaných bezpečnostných, ekonomických, environmentálnych a sociálnych vplyvov.

3. PRÁVNE PRVKY NÁVRHU

3.1. Právny základ

Všetky legislatívne zmeny by mali vychádzať zo súčasnej smernice o jadrovej bezpečnosti a zlepšovať jej prístup. Právnym základom teda zostávajú články 31 a 32 Zmluvy o Euratome.

3.2. Subsidiarita a proporcionalita

Cieľom návrhu je ešte väčšie posilnenie úlohy a nezávislosti príslušných regulačných orgánov, keďže je jasné, že len silné regulačné orgány vybavené všetkými potrebnými právomocami a zárukami nezávislosti môžu zaistiť bezpečnú prevádzku jadrových zariadení v EÚ a dohliadať nad ňou. Odporúča sa úzka spolupráca a výmena informácií medzi regulačnými orgánmi zohľadňujúca potenciálny cezhraničný dosah jadrovej havárie.

Vzhľadom na rozsiahle dôsledky jadrovej havárie, a najmä na potrebu informovania verejnosti v takom prípade, je nevyhnutný spoločný celoeurópsky prístup k otázkam transparentnosti. Tým je možné zaistiť, aby verejnosť bola riadne informovaná o všetkých dôležitých otázkach jadrovej bezpečnosti bez ohľadu na štátne hranice. Existujúce ustanovenia smernice sa menia v tomto zmysle.

V Európe sa prostredníctvom záťažových testov potvrdilo, že existujú nielen dlhodobé rozdiely medzi členskými štátmi EÚ v tom, ako zabezpečujú komplexné a transparentné určovanie a spravovanie kľúčových bezpečnostných otázok, ale že v ňom zostávajú aj medzery. Preto sa smernica o jadrovej bezpečnosti posilnila zaradením skupiny spoločných cieľov smerujúcich k harmonizácii prístupu EÚ k jadrovej bezpečnosti. Okrem toho skúsenosti z jadrovej havárie vo Fukušime a cenné poznatky zo záťažových testov jasne ukázali, že výmena informácií a partnerské preskúmania tvoria dôležitý prvok pri zabezpečovaní účinného a nepretržitého vykonávania všetkých bezpečnostných predpisov.

V súlade so zásadou proporcionality navrhnuté legislatívne opatrenie nepresahuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie týchto cieľov. Navyše, berúc do úvahy rôznu situáciu v členských štátoch, vymedzuje pružný a primeraný prístup, pokiaľ ide o úroveň uplatniteľnosti. Mechanizmus spolupráce členských štátov na príprave technických usmernení platných v celej EÚ sa definuje s osobitným zreteľom na zásadu proporcionality pri využití poznatkov a praktických skúseností odborníkov na právnu reguláciu.

Uplatniteľnosť a rozsah ustanovení návrhu sa líši podľa druhu jadrového zariadenia. Preto by členské štáty pri uplatňovaní týchto ustanovení mali dodržiavať primeraný prístup, berúc do úvahy riziká vyplývajúce z osobitných druhov jadrových zariadení.

3.3. Právne prvky návrhu

Návrhom sa zavádzajú nové alebo posilňujú existujúce ustanovenia smernice o jadrovej bezpečnosti s celkovým cieľom neustále zlepšovať jadrovú bezpečnosť a jej reguláciu na

úrovni EÚ. Osobitné informácie o hlavných navrhovaných zmenách smernice o jadrovej bezpečnosti sú uvedené v tabuľke nižšie.

Ciele

V článku 1 sa dopĺňa nový cieľ zameraný na zabezpečenie predchádzania uvoľňovaniu rádioaktívneho materiálu počas všetkých štádií životnosti jadrových zariadení (umiestňovania, projektovania, výstavby, uvádzania do prevádzky, prevádzky, vyradovania).

Vymedzenie pojmov

V článku 3 sa uvádzajú nové vymedzenia pojmov zodpovedajúce pojmom používaným v nových ustanoveniach, ako napríklad „havária“, „mimoriadna udalosť“, „projektová základňa“, „projektová havária“, „nadprojektová havária“, „periodické hodnotenie bezpečnosti“. Tieto vymedzenia pojmov sú zosúladené s medzinárodnou terminológiou, ako napríklad s glosárom MAAE o bezpečnosti.

Legislatívny, regulačný a organizačný rámec

Článok 4 sa mení s cieľom ďalej objasniť hlavné prvky vnútroštátneho rámca. Napríklad sa v ňom uvádza, že vnútroštátne bezpečnostné požiadavky uvedené v článku 4 ods. 1 písm. a) by sa mali týkať všetkých štádií životnosti jadrových zariadení.

Príslušný regulačný orgán (skutočná nezávislosť, regulačná úloha)

Smernica o jadrovej bezpečnosti obsahuje len minimálne ustanovenia týkajúce sa nezávislosti vnútroštátnych príslušných regulačných orgánov v článku 5 ods. 2. Tieto ustanovenia sú posilnené v súlade s najnovšími medzinárodnými usmerneniami²⁴, vymedzením pevných a účinných hodnotiacich kritérií a požiadaviek, aby sa zaručila skutočná nezávislosť regulátorov. Nové požiadavky zahŕňajú zabezpečenie skutočnej nezávislosti pri rozhodovaní, vlastné príslušné rozpočtové prostriedky a samostatnosť v implementácii, jasné požiadavky na vymenúvanie a odvolávanie zamestnancov, vyhýbanie sa konfliktom záujmov a ich riešenie, ako aj počty zamestnancov s potrebnou kvalifikáciou, skúsenosťami a odbornými poznatkami.

Smernica o jadrovej bezpečnosti uvádza všeobecným spôsobom hlavné právomoci príslušných regulačných orgánov v článku 5 ods. 2. Zmenou sa tieto ustanovenia rozširujú podrobnejšie, aby sa zabezpečilo, že regulačné orgány budú mať potrebné právomoci na silný regulačný dohľad. Na tento účel sa k existujúcemu zoznamu regulačných právomocí pridáva kľúčová úloha príslušného regulačného orgánu vymedzovať vnútroštátne požiadavky jadrovej bezpečnosti.

Transparentnosť

Existujúce ustanovenia článku 8 smernice o jadrovej bezpečnosti sa obmedzujú na všeobecné požiadavky týkajúce sa informovania verejnosti. Okrem toho tento článok nijako nezaväzuje držiteľa licencie, ktorý má prvoradú zodpovednosť za jadrovú bezpečnosť. Existujúce ustanovenia sa v navrhovanej zmene rozširujú a špecifikujú s cieľom vyplniť tieto medzery.

²⁴ Napr. vládny, právny a regulačný rámec pre bezpečnosť - Všeobecné požiadavky na bezpečnosť - Bezpečnostné normy MAAE séria č. GSR časť 1.

Takto sa od príslušného regulačného orgánu a držiteľa licencie vyžaduje vypracovanie stratégie transparentnosti, ktorá zahŕňa poskytovanie informácií za normálnych prevádzkových podmienok jadrových zariadení ako aj komunikáciu v prípade havárie alebo v podmienkach mimoriadnej udalosti. Úloha verejnosti sa v plnej miere uznáva prostredníctvom požiadavky, aby sa účinne zúčastňovala na procese udeľovania licencií jadrovým zariadeniam. Nedávno organizované výmeny názorov s odborníkmi²⁵ v tejto oblasti potvrdili, že verejnosť má zohrávať veľmi dôležitú úlohu tým, že sa účinne zúčastňuje na rozhodovacích postupoch, a že príslušné názory verejnosti by sa mali brať do úvahy vzhľadom na ustanovenia Aarhuského dohovoru²⁶.

Ciele v oblasti jadrovej bezpečnosti

Súčasná smernica o jadrovej bezpečnosti neobsahuje osobitné požiadavky na rôzne stupne životnosti jadrových zariadení. Preto ustanovenia súčasnej smernice dostatočne neurčujú a neriešia napríklad druhy rizík, ktoré sa týkajú problémov identifikovaných v analýze havárie vo Fukušime a nasledujúcich záťažových testoch. Patria k nim:

- Potreba zhodnotiť primeranosť umiestňovania jadrových zariadení na základe úvah o tom, ako v rámci možností predchádzať externým rizikám a minimalizovať ich vplyv;
- Potreba neustále prehodnocovať pravdepodobnosť takýchto rizík a ich vplyvu v priebehu periodického hodnotenia bezpečnosti a vykonávať zodpovedajúce preskúmanie základného projektu každého jadrového zariadenia aj na účely možného predĺženia životnosti;
- Potreba zakladať hodnotenia rizík vrátane tých, ktoré sa týkajú vonkajších udalostí, na metódach, ktoré odzrkadľujú pokrok vo vedeckom rozvoji, a tým umožňujú účinné neustále zlepšovanie bezpečnosti.

V súlade so zásadou neustáleho zlepšovania jadrovej bezpečnosti sa zmenou zavádzajú všeobecné ciele bezpečnosti jadrových zariadení (článok 8a), ktoré odzrkadľujú pokrok dosiahnutý na úrovni WENRA v rozvoji cieľov bezpečnosti týkajúcich sa nových jadrových elektrární.

Na dosiahnutie týchto cieľov vysokej bezpečnosti sa pre rôzne fázy životnosti jadrového zariadenia uvádzajú podrobnejšie ustanovenia (článok 8b).

Navyše s cieľom podporiť ich konzistentnú implementáciu, metodické požiadavky týkajúce sa umiestňovania, projektovania, výstavby, uvádzania do prevádzky, prevádzky a vyradovania jadrových zariadení sú stanovené v článku 8c.

Tento prístup zabezpečuje flexibilitu vnútroštátnych rámcov priradením ambiciózných cieľov, ktoré sa majú splniť v rámci vnútroštátnych právnych predpisov v súlade so zásadou

²⁵ Séria medzinárodných seminárov v rokoch 2009 - 2013 za účasti GR ENER a GR ENV za Komisiu a Národného združenia výborov a Komisie pre informácie - francúzskych „miestnych komisií pre informácie“ (CLI) a ich národnej federácie (ANCCLI).

²⁶ Dohovor o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia, ratifikovaný 17. februára 2005 rozhodnutím Rady 2005/370/ES.

neustáleho zlepšovania jadrovej bezpečnosti. Napríklad členským štátom sa ponecháva možnosť výberu z dostupných technických riešení s cieľom zlepšenia ich jadrových zariadení pri odstraňovaní bezpečnostných problémov na základe skúseností získaných z ťažkých havárií, ako napríklad potreba umožniť bezpečné zníženie tlaku kontajnementu reaktora v prípade havárie (napr. prostredníctvom filtrovanej ventilácie kontajnementu).

Havarijná pripravenosť a odozva na mieste

Zmena obsahuje ustanovenia týkajúce sa havarijnej pripravenosti a odozvy na mieste, keďže súčasná smernica nestanovuje takéto opatrenia. Nové ustanovenia obsahujú informácie o plánovaní a organizačných opatreniach, o ktoré by sa mal postarať držiteľ licencie (článok 8d). Ako príklad nových požiadaviek sa v rámci zmeny stanovuje, že pre jadrové zariadenie sa vyžaduje centrum havarijnej odozvy na mieste, dostatočne chránené pred účinkami vonkajších udalostí a ťažkých havárií vrátane rádiologických, a vybavené potrebným materiálom na zmiernenie následkov ťažkých havárií.

Partnerské preskúmania

Existujúce ustanovenia článku 9 ods. 3 smernice o jadrovej bezpečnosti zahŕňajú aj požiadavku na periodické vlastné hodnotenie vnútroštátnych rámcov členských štátov a príslušných regulačných orgánov v spojení s povinnosťou vyzvať na medzinárodné partnerské preskúmanie relevantných segmentov. Táto koncepcia zostáva v návrhu v článku 8e ods. 1 nezmenená.

Pozmeňujúci návrh zavádza nové ustanovenia o vlastnom hodnotení a partnerskom preskúmaní jadrových zariadení na základe témy jadrovej bezpečnosti, ktorú vyberú členské štáty spoločne a v úzkej spolupráci s Komisiou pre celý rámec životnosti jadrových zariadení (príkladom by mohlo byť spomínané bezpečné zníženie tlaku kontajnementu v prípade ťažkej havárie s cieľom zabrániť výbuchu vodíka). Ak by sa členským štátom nepodarilo spoločne vybrať aspoň jednu tému, Európska komisia by mala vybrať témy, ktoré by sa mali stať predmetom partnerského preskúmania. Okrem toho každý členský štát musí definovať metodiku implementácie technických odporúčaní z procesu partnerského preskúmania. Ak by Komisia zistila podstatné odchýlky alebo oneskorenia v implementácii technických odporúčaní z procesu partnerského preskúmania, mala by vyzvať príslušné regulačné orgány členských štátov, ktorých sa to netýka, aby zorganizovali a vykonali overovaciu misiu s cieľom získať celkový obraz o situácii a informovať dotknutý členský štát o možných opatreniach na odstránenie akýchkoľvek zistených nedostatkov.

V prípade nehody s dôsledkami presahujúcimi rámec lokality by sa malo dohodnúť osobitné partnerské preskúmanie.

Týmito novými ustanoveniami upravujúcimi mechanizmus partnerského preskúmania nie sú dotknuté pravidlá konania v prípade, ak členský štát nesplní povinnosť vyplývajúcu zo zmlúv, ako sa ustanovuje v článkoch 258, 259 a 260 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ).

Tento nový povinný a pravidelný mechanizmus partnerského preskúmania EÚ (článok 8e ods. 2 až 5) je zameraný na overovanie úrovne technického súladu s bezpečnostnými cieľmi v každom členskom štáte.

Primeraná implementácia zmenenej smernice

Tento pozmeňujúci návrh uznáva, že uplatniteľnosť a rozsah ustanovení zmenenej smernice sa líšia podľa druhu jadrového zariadenia. Preto by pri implementovaní týchto ustanovení mali členské štáty zvoliť primeraný prístup, berúci do úvahy riziká predstavované konkrétnymi druhmi jadrových zariadení, ktoré plánujú prevádzkovať.

Podávanie správ o praktickej implementácii zmenenej smernice

Ustanovenia smernice o jadrovej bezpečnosti týkajúce sa podávania správ sa týmto návrhom nemenia, pričom dátumom prvého podávania správ zostáva 22. júl 2014, keď sa od členských štátov očakáva, že predložia správu o implementácii existujúcich ustanovení smernice. V čase druhého podávania správ o implementácii, do 22. júla 2017, by však členské štáty už mali podávať správy o implementácii smernice o jadrovej bezpečnosti v znení tohto návrhu.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Návrh nemá žiaden vplyv na rozpočet EÚ.

5. VYSVETĽUJÚCE DOKUMENTY

V súlade so spoločným politickým vyhlásením členských štátov a Komisie k vysvetľujúcim dokumentom z 28. septembra 2011 sa členské štáty zaviazali v odôvodnených prípadoch prikladať k oznámeniu transpozičných opatrení jeden alebo viacero dokumentov vysvetľujúcich vzťah medzi prvkami smernice a zodpovedajúcimi časťami vnútroštátnych transpozičných nástrojov.

Pokiaľ ide o túto smernicu, Komisia považuje predloženie týchto dokumentov za opodstatnené z týchto dôvodov:

- **Zložitosť transpozície zmenenej smernice o jadrovej bezpečnosti na vnútroštátnej úrovni**

Existujúce ustanovenia smernice o jadrovej bezpečnosti sú v tomto návrhu, ktorým sa v niekoľkých oblastiach zavádzajú aj nové dôležité ustanovenia, výrazne posilnené. Zložitosť transpozície zmenenej smernice je preto daná tým, že sa vzťahuje na mnoho rôznych otázok vrátane požiadaviek na vnútroštátny rámec pre jadrovú bezpečnosť jadrových zariadení, úlohu a nezávislosť vnútroštátnych regulačných orgánov, povinnosti držiteľov licencií, zručnosti v oblasti jadrovej bezpečnosti, transparentnosť vo veciach jadrovej bezpečnosti, technické ciele a požiadavky týkajúce sa jadrovej bezpečnosti jadrových zariadení, havarijnú pripravenosť a odozvu na mieste a ustanovení o národných posúdeniach jadrových zariadení a súvisiacich tematických partnerských preskúmaniach. Smernica navyše kladie požiadavky na rôzne orgány členských štátov, ako aj súkromné subjekty.

Rôzne záväzky obsiahnuté v zmenenej smernici preto pravdepodobne povedú ku komplexnej transpozícii na vnútroštátnej úrovni. Existujúce ustanovenia smernice o jadrovej bezpečnosti už boli vo všeobecnosti transponované viacerými vnútroštátnymi transpozičnými opatreniami v jednotlivých členských štátoch, ich počet však v niektorých prípadoch presahuje 15 transpozičných opatrení. Po tom, ako budú do existujúcej smernice týmto návrhom vnesené nové ustanovenia, možno oprávnene očakávať nárast oznámených transpozičných opatrení.

Navyše vzhľadom na špecifickosť jadrovej bezpečnosti, využívajú sa a oznamujú sa Komisii rôzne transpozičné opatrenia, počnúc zákonmi, vládnymi vyhláškami a vyhláškami ministerstiev a končiac inštrukciami a rozhodnutiami vnútroštátnych regulačných orgánov pre jadrovú bezpečnosť.

Za týchto okolností sa potreba vysvetľujúcich dokumentov objasňujúcich vzťah medzi ustanoveniami zmenenej smernice o jadrovej bezpečnosti a príslušnými časťami vnútroštátnych transpozičných opatrení zdá očividná.

- **Existujúce vnútroštátne právne predpisy**

V niektorých členských štátoch je časť právnych predpisov z oblasti zmien tohto návrhu už zavedená. Transpozícia zmenenej smernice preto pravdepodobne bude mať za následok kombináciu zmien existujúcich vnútroštátnych právnych predpisov a prijímania nových právnych predpisov. V takejto situácii by bolo potrebné získať jasný a komplexný obraz o transpozícii z vysvetľujúcich dokumentov.

- **Rámcová smernica**

Navrhované zmeny neprinášajú podstatnú zmenu „rámcového“ charakteru smernice o jadrovej bezpečnosti. Zmenená smernica naďalej zahŕňa všeobecné zásady a požiadavky.

Pre Komisiu a jej monitorovanie transpozície a implementácie je dôležité vedieť, ktoré vnútroštátne ustanovenia transponujú všeobecné zásady a požiadavky ustanovené zmenenou smernicou. Napríklad návrhom sa zavádzajú všeobecné ciele a požiadavky bezpečnosti pre všetky druhy jadrových zariadení. Vzhľadom na veľmi široký rozsah týchto nových cieľov a požiadaviek bezpečnosti je mimoriadne dôležité, aby Komisia, ale aj verejnosť mali možnosť zistiť, ako sa transponovali na vnútroštátnej úrovni.

ZÁSADA PROPORCIONALITY

Požiadavka poskytnúť vysvetľujúce dokumenty môže priniesť dodatočné administratívne zaťaženie členských štátov. Toto zaťaženie však nie je neprimerané vzhľadom na ciele zmenenej smernice o jadrovej bezpečnosti a zložitosť jej predmetu úpravy. Okrem toho je potrebné, aby Komisia umožnila účinné overenie správnej transpozície. Neexistujú žiadne menej zaťažujúce opatrenia na umožnenie účinného overovania vzhľadom na pravdepodobnú zložitosť transpozície na vnútroštátnej úrovni, ktorá môže mať za následok nové alebo zmenené právne predpisy. Je tiež potrebné uviesť, že významné množstvo členských štátov už oznámilo Komisii užitočné vysvetľujúce dokumenty o svojej transpozícii existujúcich právnych predpisov Euratomu, ako sú existujúca smernica o jadrovej bezpečnosti alebo iné právne predpisy.

Návrh

SMERNICA RADY

ktorou sa mení smernica Rady 2009/71/Euratom, ktorou sa zriaďuje rámec Spoločenstva pre jadrovú bezpečnosť jadrových zariadení

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu, a najmä na jej články 31 a 32,

so zreteľom na návrh Európskej komisie vypracovaný po získaní stanoviska skupiny osôb vymenovaných Vedeckým a technickým výborom spomedzi vedeckých odborníkov členských štátov,

so zreteľom na stanovisko Európskeho parlamentu,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru,

keďže:

- (1) V článku 2 písm. b) Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (Zmluva o Euratome) sa stanovuje zavedenie jednotných bezpečnostných noriem na ochranu zdravia pracovníkov a širokej verejnosti.
- (2) V článku 30 zmluvy sa uvádza, že v rámci Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (ďalej len „Spoločenstvo“) budú stanovené základné normy ochrany zdravia pracovníkov a verejnosti pred nebezpečenstvami vyplývajúcimi z ionizujúceho žiarenia.
- (3) Základné bezpečnostné normy sa stanovujú smernicou Rady 96/29/Euratom z 13. mája 1996, ktorá stanovuje základné bezpečnostné normy ochrany zdravia pracovníkov a obyvateľstva pred nebezpečenstvami vznikajúcimi v dôsledku ionizujúceho žiarenia¹. Touto smernicou sa stanovujú požiadavky na systém radiačnej ochrany vrátane odôvodnenia a optimalizácie vystavenia ionizujúcemu žiareniu a obmedzenia dávky pre verejnosť a vystavenia pri práci. Špecifikujú sa v nej požiadavky na kontrolu vystavenia verejnosti a pracovníkov ionizujúcemu žiareniu, tak v rámci bežnej prevádzky, ako aj havarijných situácií. Ustanovenia smernice 96/29/Euratom boli doplnené spresňujúcimi právnymi predpismi.

¹ Ú. v. ES L 159, 29.6.1996, s. 1.

- (4) Súdny dvor Európskej únie vo svojej judikatúre² uznal, že Spoločenstvo zdieľa právomoci spoločne s členskými štátmi v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje Dohovor o jadrovej bezpečnosti³.
- (5) Smernicou Rady 2009/71/Euratom z 25. júna 2009, ktorou sa zriaďuje rámec Spoločenstva pre jadrovú bezpečnosť jadrových zariadení⁴, sa stanovujú povinnosti členských štátov zriadiť a udržiavať vnútroštátny rámec pre jadrovú bezpečnosť. Táto smernica sa opiera o ustanovenia z hlavných medzinárodných nástrojov v tejto oblasti, konkrétne Dohovoru o jadrovej bezpečnosti⁵ a základných bezpečnostných princípoch⁶ stanovených Medzinárodnou agentúrou pre atómovú energiu (ďalej len „MAAE“). Lehota, v rámci ktorej mali členské štáty uviesť do platnosti a oznámiť Komisii zákony, iné právne predpisy a administratívne postupy na dosiahnutie súladu so smernicou 2009/71/Euratom, uplynula 22. júla 2011.
- (6) Smernica Rady 2011/70/Euratom z 19. júla 2011, ktorou sa zriaďuje rámec Spoločenstva pre zodpovedné a bezpečné nakladanie s vyhoretým palivom a rádioaktívnym odpadom⁷, ukladá členským štátom povinnosť zriadiť a udržiavať vnútroštátny rámec pre nakladanie s vyhoretým palivom a rádioaktívnym odpadom.
- (7) V záveroch Rady z 8. mája 2007 o jadrovej bezpečnosti a bezpečnom nakladaní s vyhoreným jadrovým palivom a rádioaktívnym odpadom⁸ sa zdôraznilo, že „jadrová bezpečnosť patrí medzi vnútroštátne právomoci, ktoré sa, ak je to vhodné, vykonávajú v rámci EÚ. Rozhodnutia o činnosti v oblasti bezpečnosti a dohľadu nad jadrovými zariadeniami zostávajú výlučne úlohou prevádzkovateľov a vnútroštátnych orgánov“.
- (8) V nadväznosti na výzvu Rady, zaznamenanú v jej záveroch z 8. mája 2007 o jadrovej bezpečnosti a bezpečnom nakladaní s vyhoreným jadrovým palivom a rádioaktívnym odpadom, vytvoril na úrovni EÚ skupinu na vysokej úrovni sa rozhodnutím Komisie 2007/530/Euratom zo 17. júla 2007 o zriadení európskej skupiny na vysokej úrovni pre jadrovú bezpečnosť a nakladanie s odpadom⁹ zriadila Skupina európskych regulačných orgánov pre jadrovú bezpečnosť (ENSREG) so zámerom prispieť k dosiahnutiu cieľov Spoločenstva v oblasti jadrovej bezpečnosti.
- (9) Havária JE Fukušima v Japonsku v roku 2011 opäť upriamila pozornosť celého sveta na opatrenia potrebné na minimalizovanie rizika a zaručenie najvyššej úrovne jadrovej bezpečnosti. Na základe poverenia Európskej rady z marca 2011¹⁰ Komisia spolu s Európskou skupinou regulačných orgánov pre jadrovú bezpečnosť (ENSREG) vykonala v celej Únii komplexné posúdenia rizika a bezpečnosti jadrových elektrární („záťažové testy“). V rámci výsledkov sa určilo niekoľko zlepšení, ktoré by sa mohli

² Vec C-187/87 (Zb. 1988, s. 5013), vec C-376/90 (Zb. 1992, s. I-6153) a vec C-29/99 (Zb. 2002, s. I-11221).

³ Ú. v. ES L 172, 6.5.2004, s. 7.

⁴ Ú. v. EÚ L 172, 2.7.2009, s. 18.

⁵ Ú. v. ES L 318, 11.12.1999, s. 20.

⁶ Základné bezpečnostné princípy MAAE: Základné zásady bezpečnosti, Séria bezpečnostných noriem MAAE č. SF-1 z roku 2006.

⁷ Ú. v. EÚ L 199, 2.8.2011, s. 48.

⁸ Prijaté Coreperom 25. apríla 2007 (doc. ref. 8784/07). a Radou pre hospodárske a finančné záležitosti 8. mája 2007.

⁹ Ú. v. EÚ L 195, 27.7.2007, s. 44.

¹⁰ Európska rada, EUCO 10/1/11.

realizovať v oblasti prístupov k jadrovej bezpečnosti a odvetvových postupov v zúčastnených krajinách¹¹.

- (10) Okrem toho Európska rada poverila Komisiu, aby preskúmala existujúci právny a regulačný rámec bezpečnosti jadrových zariadení a navrhla všetky potrebné zlepšenia. Európska rada zároveň zdôraznila, že v EÚ by sa mali zaviesť a neustále zlepšovať najvyššie normy jadrovej bezpečnosti.
- (11) Komisia zahrnula prvé názory na potenciálne oblasti zlepšenia právnych predpisov do svojho oznámenia o priebežnej správe o komplexnom posudzovaní rizík a bezpečnosti („záťažových testoch“) jadrových elektrární v Európskej únii¹² z 24. novembra 2011.
- (12) V súlade so svojimi všeobecnými zásadami konzultácií a dialógu Komisia ďalej v čase od decembra 2011 do februára 2012 viedla verejné online konzultácie s cieľom zhromaždiť názory o oblastiach posilnenia rámca jadrovej bezpečnosti Spoločenstva.
- (13) Komisia určila niekoľko oblastí pre revíziu súčasnej smernice 2009/71/Euratom, ako sa uvádza v jej *oznámení Komisie Rade a Európskemu parlamentu o komplexných posúdeniach rizika a bezpečnosti („záťažových testoch“) vykonaných v jadrových elektrárnach v Európskej únii a o súvisiacich činnostiach*¹³ zo 4. októbra 2012.
- (14) Pri určovaní oblastí vyžadujúcich zlepšenie Komisia zohľadnila technický pokrok dosiahnutý na európskej a medzinárodnej úrovni, skúsenosti a výsledky získané zo záťažových testov, zistenia z rôznych správ o jadrovej havárii vo Fukušime, názory vyjadrené v rámci verejnej konzultácie týkajúce sa oblastí posilnenia legislatívneho rámca Spoločenstva, názory vyjadrené rôznymi zainteresovanými stranami vrátane príslušných vnútroštátnych regulačných orgánov, odvetvia a občianskej spoločnosti a výsledky predbežného hodnotenia transpozičných opatrení členských štátov.
- (15) Silný a nezávislý príslušný regulačný orgán je základnou podmienkou európskeho regulačného rámca jadrovej bezpečnosti. Jeho nezávislosť a nestranné a transparentné vykonávanie právomocí sú kľúčovými faktormi zabezpečenia vysokej úrovne jadrovej bezpečnosti. Mali by sa stanoviť objektívne regulačné rozhodnutia a opatrenia na presadzovanie práva bez akéhokoľvek nepriaznivého vonkajšieho vplyvu, ktorý by mohol ohroziť bezpečnosť, napríklad tlakov spojených s meniacimi sa politickými, hospodárskymi a spoločenskými podmienkami alebo tlaku ministerstiev či akýchkoľvek iných verejných alebo súkromných subjektov. Negatívne dôsledky nedostatočnej nezávislosti boli v prípade havárie vo Fukušime evidentné. Ustanovenia smernice 2009/71/Euratom týkajúce sa funkčného oddelenia príslušných regulačných orgánov by sa mali posilniť, aby sa zabezpečila skutočná nezávislosť regulačných orgánov a aby sa zaručilo, že sa im poskytnú aj primerané prostriedky a kompetencie na riadne vykonávanie úloh, ktoré im boli pridelené. Regulačný orgán by mal mať najmä dostatočnú právomoc, dostatočný personál a dostatočné finančné zdroje na náležité plnenie zverených úloh. Posilnenie požiadaviek zameraných na zabezpečenie nezávislosti pri plnení regulačných úloh by sa však nemalo dotýkať prípadnej úzkej spolupráce s inými príslušnými vnútroštátnymi orgánmi ani všeobecných politických usmernení, ktoré vydáva vláda a ktoré sa netýkajú regulačných právomocí a povinností.

¹¹ Správa skupiny ENSREG o partnerskom preskúmaní – záťažové testy vykonané v európskych jadrových elektrárnach, 25. apríla 2012.

¹² KOM(2011) 784 v konečnom znení.

¹³ COM(2012) 571 final.

- (16) Nezávislosť regulačného orgánu pri prijímaní rozhodnutí ďalej závisí od schopností jeho zamestnancov. Preto by regulačný orgán mal zamestnávať pracovníkov s potrebnou kvalifikáciou, skúsenosťami a odbornými znalosťami, schopných ujať sa svojich funkcií a zodpovednosti. Vzhľadom na osobitnú povahu odvetvia jadrovej energetiky a obmedzený počet osôb s požadovanou odbornosťou a schopnosťami, čo vedie k možnej rotácii osôb s výkonnou zodpovednosťou medzi jadrovým priemyslom a regulačnými orgánmi, by sa mala venovať osobitná pozornosť zamedzovaniu konfliktu záujmov. Okrem toho je potrebné zabezpečiť, aby sa nevyskytol žiadny konflikt záujmov v rámci organizácií, ktoré poskytujú regulačnému orgánu poradenstvo alebo služby.
- (17) Pri realizácii projektov infraštruktúry, ktoré by mohli ovplyvniť jadrovú bezpečnosť jadrových zariadení, by sa mali uplatniť príslušné vnútroštátne mechanizmy konzultácie s vnútroštátnymi regulačnými orgánmi a verejnosťou a stanoviská, ktoré pritom zaznejú, by sa mali plne zohľadňovať.
- (18) Smernica 2011/92/EÚ o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie¹⁴ je relevantná pre jadrové zariadenia. V uvedenej smernici sa stanovuje, že členské štáty musia zabezpečiť, aby projekty, ktoré budú mať pravdepodobne významné vplyvy na životné prostredie, okrem iného, z dôvodu svojho charakteru, veľkosti alebo umiestnenia, podliehali posúdeniu vplyvov na životné prostredie ešte pred udelením povolenia na ich prípravu. Z tohto hľadiska je to nástroj na zabezpečenie toho, aby sa otázky životného prostredia začlenili do procesu udeľovania licencií jadrovým zariadeniam.
- (19) Akékoľvek posúdenie podľa tejto smernice nemá vplyv na akékoľvek relevantné environmentálne hodnotenie.
- (20) Pri jadrových zariadeniach, pre ktoré vyplýva povinnosť uskutočniť posúdenie vplyvov na životné prostredie zároveň z tejto smernice a z iných právnych predpisov Únie, môžu členské štáty stanoviť koordinované alebo spoločné postupy, ktoré spĺňajú požiadavky príslušných právnych predpisov Únie.
- (21) Dôsledky jadrovej havárie môžu presiahnuť štátne hranice, preto je nutné podporovať úzku spoluprácu, koordináciu a výmenu informácií medzi regulačnými orgánmi susedných krajín alebo krajín v rovnakom regióne bez ohľadu na to, či prevádzkujú jadrové zariadenia alebo nie. V tejto súvislosti by mali členské štáty zabezpečiť, aby sa zaviedli vhodné opatrenia na uľahčenie takejto spolupráce vo veciach jadrovej bezpečnosti s cezhraničnými vplyvmi, a to aj s tretími krajinami. Mali by sa hľadať synergie s mechanizmom Únie v oblasti civilnej ochrany¹⁵, ktorý poskytuje únijný rámec pre spoluprácu medzi členskými štátmi v oblasti civilnej ochrany pri zlepšovaní účinnosti systémov prevencie, prípravy a reakcie na prírodné katastrofy a katastrofy spôsobené ľudskou činnosťou.
- (22) S cieľom zabezpečiť osvojenie riadnych zručností a dosiahnutie a udržanie primeranej úrovne spôsobilosti by všetky strany mali zabezpečiť, aby všetci zamestnanci (vrátane subdodávateľov), ktorí plnia úlohy v súvislosti s jadrovou bezpečnosťou jadrových zariadení a havarijnou pripravenosťou a odozvou na mieste, absolvovali trvalý proces

¹⁴ Ú. v. EÚ L 26, 28.1.2012, s. 1 - (kodifikované znenie smernice 85/337/EHS o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie, v znení zmien a doplnení).

¹⁵ Návrh rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady (predložený Komisiou) o mechanizme Únie v oblasti civilnej ochrany, KOM(2011) 934 v konečnom znení.

vzdelávania. To je možné dosiahnuť prostredníctvom zriadenia vzdelávacích programov a plánov odbornej prípravy, postupov pre periodické hodnotenia a aktualizácie vzdelávacích programov, ako aj primeraných rozpočtových prostriedkov pre odbornú prípravu.

- (23) Ďalším kľúčovým poučením z jadrovej havárie vo Fukušime je význam zvyšovania transparentnosti v oblasti jadrovej bezpečnosti. Transparentnosť je takisto dôležitým prostriedkom na podporu nezávislosti pri regulačnom rozhodovaní. Preto by súčasné ustanovenia smernice 2009/71/Euratom o informáciách, ktoré sa majú poskytnúť verejnosti, mali byť jednoznačnejšie, pokiaľ ide o druh informácií, ktoré by mali ako minimum poskytnúť príslušný regulačný orgán a držiteľ licencie, a o lehoty, v ktorých by to mali urobiť. Na tento účel by sa napríklad mal určiť druh informácií, ktoré by ako minimum mal poskytovať príslušný regulačný orgán a držiteľ licencie v rámci svojich stratégií širšej transparentnosti. Informácie by sa mali zverejňovať včas, najmä v prípade mimoriadnych udalostí a havárií. Výsledky periodických hodnotení bezpečnosti a medzinárodných partnerských preskúmaní by sa takisto mali zverejňovať.
- (24) Požiadavky tejto smernice týkajúce sa transparentnosti dopĺňajú existujúce právne predpisy Euratomu. Rozhodnutie Rady 87/600/Euratom zo 14. decembra 1987 o opatreniach Spoločenstva pre rýchlú výmenu informácií v prípade rádiologickej havarijnej situácie¹⁶ ukladá členským štátom povinnosť oznamovania a poskytovania informácií Komisii a ostatným členským štátom v prípade rádiologickej havárie na vlastnom území, pričom smernica Rady 89/618/Euratom z 27. novembra 1989¹⁷ obsahuje požiadavky na členské štáty, aby informovali verejnosť o opatreniach na ochranu zdravia, ktoré sa majú uplatniť, a o krokoch, ktoré sa majú vykonať v prípade rádiologickej havarijnej situácie, a aby poskytli včasné a priebežné informácie obyvateľstvu, ktoré by mohlo byť postihnuté v prípade takejto havarijnej situácie. Okrem informácií, ktoré sa majú poskytnúť v takomto prípade, by však členské štáty mali podľa tejto smernice prijať ustanovenia o primeranej transparentnosti a rýchlom a pravidelnom aktualizovaní uverejňovaných informácií, aby tak zabezpečili, že pracovníci a široká verejnosť budú pravidelne informovaní o všetkých udalostiach týkajúcich sa jadrovej bezpečnosti vrátane mimoriadnych udalostí alebo havarijných podmienok. Navyše by verejnosť mala mať príležitosť efektívne sa zapájať do postupu udeľovania licencií jadrovým zariadeniam a príslušný regulačný orgán by mal poskytovať všetky informácie týkajúce sa bezpečnosti nezávisle, bez potreby predchádzajúceho súhlasu akéhokoľvek iného verejného alebo súkromného subjektu.
- (25) Smernicou 2009/71/Euratom sa zavádza právne záväzný rámec Spoločenstva pre právny, administratívny a organizačný systém jadrovej bezpečnosti. Nezahŕňa osobitné požiadavky týkajúce sa jadrových zariadení. Vzhľadom na technický pokrok, ktorá dosiahla MAAE a Združenie západoeurópskych regulačných orgánov v oblasti jadrovej energie (WENRA), a iné zdroje odborných znalostí vrátane poučení získaných zo záťažových testov a vyšetrovania jadrovej havárie vo Fukušime, smernica 2009/71/Euratom by sa mala zmeniť tak, aby zahŕňala ciele Spoločenstva v oblasti jadrovej bezpečnosti pokrývajúce všetky štádiá životnosti jadrových zariadení (umiestňovanie, projektovanie, výstavbu, uvádzanie do prevádzky, prevádzku, vyradovanie).

¹⁶ Ú. v. ES L 371, 30.12.1987, s. 76.

¹⁷ Ú. v. ES L 357, 7.12.1989, s. 31.

- (26) Metódami využívajúcimi informovanosť o riziku sa preskúma pravdepodobnosť každej udalosti alebo série udalostí, ktorá môže viesť alebo prispieť k havárii, ako aj jej možných dôsledkov. Výsledky možno použiť na poskytnutie prehľadu o silných a slabých stránkach konštrukčného projektu a prevádzky jadrového zariadenia a môžu tak usmerniť požiadavky a pozornosť regulátora na problémy, ktorých vyriešenie by bolo najväčším prínosom pre bezpečnosť jadrového zariadenia. Po tom, ako za posledné desaťročia investovali značné prostriedky do rozvoja pravdepodobnostného posudzovania bezpečnosti jadrových zariadení, najmä jadrových elektrární a výskumných reaktorov, môžu držiteľia licencií a príslušné regulačné orgány na celom svete teraz využívať získané poznatky na zvýšenie bezpečnosti jadrových zariadení na základe informovanosti o riziku a zároveň ich čo najefektívnejšie prevádzkovať.
- (27) Starnutie bezpečnostných štruktúr, systémov a komponentov jadrového zariadenia, najmä krehnutie komponentov, ktoré sa v praxi ťažko nahrádzajú, ako napríklad tlakových nádob reaktora, určuje prirodzenú hranicu pre prípustnosť pokračujúcej prevádzky. Z hľadiska bezpečnosti a ekonomického hľadiska je limit prevádzkovej životnosti zvyčajne 40 rokov od začiatku komerčnej prevádzky. Členské štáty by preto mali zabezpečiť, aby prípadné predĺženie životnosti existujúcich jadrových elektrární nevystavovalo pracovníkov a verejnosť dodatočným rizikám. Na tento účel by sa smernica 2009/71/Euratom mala zmeniť tak, aby zahŕňala nové bezpečnostné ciele celého Spoločenstva, ktoré musia splňať regulačné orgány a držiteľia licencie v prípade predĺženia životnosti existujúcich jadrových elektrární.
- (28) Pri novom type reaktorov existuje jasné očakávanie, že sa v pôvodnom projekte vyrieši to, čo nebolo možné riešiť v rámci projektov predchádzajúcich generácií reaktorov. Podmienky rozšírenia projektu sú havarijné podmienky, ktoré sa neberú do úvahy v prípade havárie v prípade projektovej havárie, ale sa zohľadňujú v procese projektovania zariadení v súlade s metodikou najlepšieho odhadu, a v prípade ktorých sa uvoľňovanie rádioaktívneho materiálu udržiava v rámci prijateľných limitov. Podmienky rozšírenia projektu by mohli obsahovať ťažké havarijné podmienky.
- (29) Uplatňovanie pojmu ochrana do hĺbky (defence-in-depth) v organizačných, behaviorálnych, alebo projektových činnostiach týkajúcich sa jadrového zariadenia zabezpečuje, aby činnosti súvisiace s bezpečnosťou podliehali nezávislým vrstvám zaisťovacích opatrení, ktoré by v prípade poruchy umožnili jej detegovanie a vykompenzovanie primeranými opatreniami. Nezávislá účinnosť každej z rôznych vrstiev je podstatnou súčasťou ochrany do hĺbky zameranej na predchádzanie haváriám a zmiernovanie ich dôsledkov, ak k nim predsa len dôjde.
- (30) Po jadrových haváriách v elektrárnach Three Mile Island a Černobyľ jadrová havária vo Fukušime opäť zvýraznila rozhodujúci význam zadrživacej funkcie, ktorá je poslednou bariérou chrániacou ľudí a životné prostredie pred uvoľňovaním rádioaktívneho materiálu následkom havárie. Preto žiadateľ o povolenie na výstavbu nového reaktora na výrobu energie alebo výskumného reaktora by mal preukázať, že projekt prakticky obmedzuje účinky poškodenia aktívnej zóny reaktora na oblasť kontajntmentu, t. j. musí preukázať, že uvoľňovanie rádioaktívnych výpustí mimo hermetickej zóny je fyzicky nemožný alebo ho možno považovať za krajne nepravdepodobný, s vysokým stupňom istoty nemožnosti výskytu takéhoto uvoľňovania.
- (31) Smernica 2009/71/Euratom neobsahuje opatrenia týkajúce sa havarijnej pripravenosti a odozvy na mieste, ktoré, ako zvýraznila jadrová havária vo Fukušime, majú

rozhodujúci význam pre zmiernenie následkov jadrovej havárie. Smernica Rady 96/29/Euratom predpokladá, že v prípade rádiologickej havarijnej situácie je nevyhnutné organizovať vhodné zásahy umožňujúce zastavenie alebo zníženie emisií rádionuklidov a posúdenie a zaznamenanie následkov havárie a účinnosti zásahu. Mali by sa zaviesť aj opatrenia na ochranu a monitorovanie životného prostredia a obyvateľstva. Osobitné ustanovenia týkajúce sa havarijnej pripravenosti a odozvy na mieste sú však potrebné, aby sa mohli posúdiť situácie, ktoré si môžu vyžadovať ochranné opatrenia na mieste, aby sa vytvorila organizačná štruktúra a koordinácia reagujúcich orgánov a zabezpečila dostupnosť dostatočných zdrojov umožňujúcich uplatnenie primeraných ochranných opatrení aj v mimoriadnych prípadoch.

- (32) Závažové testy ukázali kľúčovú úlohu mechanizmov posilnenej spolupráce a koordinácie medzi všetkými stranami, ktoré zodpovedajú za jadrovú bezpečnosť. Partnerské preskúmania sa ukázali ako dobrý prostriedok na budovanie dôvery s cieľom rozvoja a výmeny skúseností a zaistenia spoločného uplatňovania prísnych noriem v oblasti jadrovej bezpečnosti. Rozsah ustanovení smernice 2009/71/Euratom je však obmedzený len na vlastné hodnotenia a medzinárodné partnerské preskúmania legislatívnej, regulačnej a organizačnej infraštruktúry členských štátov, a preto by sa smernica mala rozšíriť tak, aby zahŕňala aj partnerské preskúmania jadrových zariadení.
- (33) Táto smernica zavádza nové ustanovenia o vlastnom hodnotení a partnerskom preskúmaní jadrových zariadení založenom na vybraných témach jadrovej bezpečnosti pokrývajúcich ich celú životnosť. Na medzinárodnej úrovni existujú už overené skúsenosti s vykonávaním takýchto partnerských preskúmaní jadrových elektrární. Na úrovni EÚ skúsenosti z závažového testovania ukazujú význam koordinovaného plnenia úloh pre posúdenie a preskúmanie bezpečnosti jadrových elektrární EÚ. Mal by sa tu uplatniť podobný mechanizmus založený na spolupráci medzi regulačnými orgánmi členských štátov a Komisiou. Preto by príslušné regulačné orgány s úlohou koordinátorov v rámci expertných skupín, ako napríklad ENSREG, mohli prispieť svojimi odbornými znalosťami k určovaniu relevantných bezpečnostných otázok a k vykonávaniu týchto partnerských preskúmaní. Ak členské štáty spoločne nevyberú aspoň jednu oblasť, Komisia by mala vybrať jednu alebo viacero oblastí, ktoré sa stanú predmetom partnerského preskúmania. Účasť ostatných zainteresovaných strán, ako napríklad organizácií poskytujúcich technickú podporu, medzinárodných pozorovateľov alebo mimovládnych organizácií, by mohla dodať partnerským preskúmaniam pridanú hodnotu.
- (34) V záujme zabezpečenia dôslednosti a objektívnosti partnerských preskúmaní by mali členské štáty, pri dodržiavaní požadovaných bezpečnostných previerok, poskytnúť prístup ku všetkým potrebným informáciám, k zamestnancom a k dotknutému jadrovému zariadeniu.
- (35) Mal by sa vytvoriť vhodný mechanizmus následných opatrení, aby sa zabezpečilo, že výsledky týchto partnerských preskúmaní sa správne implementujú. Partnerské preskúmania by mali pomôcť zlepšiť bezpečnosť jednotlivých jadrových zariadení a zároveň pomôcť formulovať všeobecné technické bezpečnostné odporúčania a usmernenia platné v celej Únii.
- (36) V prípade, že Komisia zistí značné odchýlky alebo oneskorenia v realizácii technických odporúčaní na základe postupu partnerského preskúmania, Komisia by mala vyzvať príslušné regulačné úrady členských štátov, ktoré ním nie sú dotknuté,

aby organizovali a vykonávali overovacie misie s cieľom získať úplný obraz o situácii a informovať príslušný členský štát o možných opatreniach na odstránenie akýchkoľvek zistených nedostatkov.

- (37) Týmito novými ustanoveniami upravujúcimi mechanizmus partnerského preskúmania nie sú dotknuté pravidlá konania v prípade, ak členský štát nesplní povinnosť vyplývajúcu zo zmlúv, ako sa ustanovuje v článkoch 258, 259 a 260 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ).
- (38) Periodicita partnerského preskúmania a podávania správ podľa tejto smernice by sa mala zosúladiť s cyklom preskúmania a podávania správ podľa Dohovoru o jadrovej bezpečnosti.
- (39) V súlade so zásadou proporcionality závisí uplatniteľnosť ustanovení kapitoly 2 oddielu 2 „Špecifické povinnosti“ tejto smernice od druhu jadrových zariadení na území členského štátu. Preto pri implementovaní týchto ustanovení do vnútroštátnych právnych predpisov, by členské štáty mali zohľadniť riziká, ktoré predstavujú konkrétne druhy jadrových zariadení, ktoré plánujú prevádzkovať. Predovšetkým zásada proporcionality sa bude týkať tých členských štátoch, ktoré majú iba malé zásoby jadrového a iného rádioaktívneho materiálu, napr. spojené s prevádzkou reaktora v rámci menších výskumných zariadení, v akých by ťažká havária nemala následky porovnateľné s následkami havárie v jadrových elektrárnach.
- (40) Ustanovenia tejto smernice, ktoré sú vnútorne spojené s existenciou jadrových zariadení, najmä tie, ktoré sa týkajú povinností držiteľa licencie, nových špecifických požiadaviek na jadrové zariadenia a ustanovenia týkajúce sa havarijnej pripravenosti a odozvy na mieste sa neuplatňujú na členské štáty, ktoré nemajú jadrové zariadenia, ako sa vymedzujú v tejto smernici. Tieto členské štáty nemusia transponovať a implementovať povinnosť ukladať sankcie subjektom, ktoré nedodržiavajú ustanovenia tejto smernice. Ostatné ustanovenia tejto smernice je potrebné transponovať a uplatňovať primeraným spôsobom podľa vnútroštátnych podmienok a s prihliadnutím na skutočnosť, že tieto členské štáty nemajú jadrové zariadenia, no zároveň tak, aby sa zabezpečilo, že štátna správa alebo príslušné orgány budú venovať jadrovej bezpečnosti primeranú pozornosť.
- (41) Podľa smernice 2009/71/Euratom členské štáty zriadia a udržiavajú vnútroštátny právny, regulačný a organizačný rámec (ďalej len „vnútroštátny rámec“) jadrovej bezpečnosti jadrových zariadení. Určenie toho, akým spôsobom sa prijímú ustanovenia vnútroštátneho rámca, a nástrojov ich uplatňovania zostáva v právomoci členských štátov.
- (42) V súlade so spoločným politickým vyhlásením členských štátov a Komisie k vysvetľujúcim dokumentom z 28. septembra 2011 sa členské štáty zaväzujú pripojiť v odôvodnených prípadoch k svojim oznámeniam o transpozičných opatreniach jeden alebo viacero dokumentov vysvetľujúcich vzťah medzi ustanoveniami smernice a zodpovedajúcimi časťami vnútroštátnych transpozičných nástrojov. Vzhľadom na túto smernicu považuje zákonodarca predkladanie takýchto dokumentov za odôvodnené,
- (43) Smernica 2009/71/Euratom by sa preto mala zodpovedajúcim spôsobom zmeniť,

PRIJALA TÚTO SMERNICU:

Článok 1

Smernica 2009/71/Euratom sa mení takto:

1. Nadpis kapitoly 1 sa nahrádza takto:

„CIELE, ROZSAH PÔSOBNOSTI A VYMEDZENIE POJMOV“.

2. V článku 1 sa dopĺňa toto písmeno c):

„c) zabezpečiť, aby členské štáty prijali primerané vnútroštátne opatrenia s cieľom, aby sa jadrové zariadenia projektovali, umiestňovali, budovali, uvádzali do prevádzky, prevádzkovali alebo vyradzovali tak, aby sa zabránilo nepovolenému uvoľňovaniu rádioaktívnych látok.“

3. Článok 2 sa mení takto:

a) odsek 1 sa nahrádza takto:

„1. Táto smernica sa vzťahuje na akékoľvek civilné jadrové zariadenie, ktoré podlieha licencií vymedzenej v článku 3 ods. 4, vo všetkých etapách, na ktoré sa táto licencia vzťahuje.

b) odsek 3 sa nahrádza takto:

„3. Touto smernicou sa dopĺňajú základné normy uvedené v článku 30 zmluvy, pokiaľ ide o jadrovú bezpečnosť jadrových zariadení, a to bez toho, aby boli dotknuté existujúce právne predpisy Spoločenstva na ochranu zdravia pracovníkov a širokej verejnosti pred nebezpečenstvami vznikajúcimi z ionizujúceho žiarenia, a najmä smernica 96/29/Euratom.“

4. V článku 3 sa dopĺňajú tieto body 6 až 17:

„6. ‚ochrana do hĺbky‘ je hierarchické zavedenie rôznych úrovní rozličných zariadení a postupov s cieľom zabrániť vystupňovaniu predpokladaných prevádzkových udalostí a zachovať účinnosť fyzických bariér umiestnených medzi zdrojom ionizujúceho žiarenia alebo rádioaktívnym materiálom a pracovníkmi, verejnosťou alebo ovzduším, vodou a pôdou, v prevádzkových stavoch a v prípade niektorých bariér v havarijných podmienkach;

7. ‚mimoriadna udalosť‘ je akýkoľvek nezamýšľaný stav, ktorého dôsledky alebo potenciálne dôsledky nie sú zanedbateľné z hľadiska ochrany alebo jadrovej bezpečnosti;

8. ‚havária‘ je každá neplánovaná udalosť vrátane prevádzkových chýb, zlyhaní zariadenia a iných nehôd, ktorej dôsledky alebo potenciálne dôsledky nie sú zanedbateľné z hľadiska ochrany a jadrovej bezpečnosti;

9. ‚skoré úniky‘ je situácia, ktorá by si vyžadovala vonkajšie havarijné opatrenia, pričom nie je dost' času na ich realizáciu;

10. „veľké úniky“ je situácia, ktorá by si vyžadovala opatrenia na ochranu verejnosti, ktoré nemôžu byť obmedzené v priestore alebo čase;

11. „prakticky vylúčiť“ znamená považovať za fyzicky nemožné alebo za veľmi nepravdepodobné, s vysokým stupňom istoty, že nastane nejaká podmienka,

12. „rozumne dosiahnuteľný“ znamená, že okrem splnenia požiadaviek osvedčených postupov v oblasti inžinierstva by sa mali hľadať ďalšie bezpečnostné opatrenia alebo opatrenia na zníženie rizík pri projektovaní, uvedení do prevádzky, prevádzkovaní alebo vyradení jadrového zariadenia a že tieto opatrenia by sa mali implementovať, ak nie je možné preukázať, že sú zjavne neprimerané vzhľadom na svoj prínos k zvýšeniu bezpečnosti;

13. „projektová základňa“ znamená rad podmienok a udalostí výslovne zohľadňovaných pri projektovaní zariadenia podľa stanovených kritérií, aby im zariadenie bolo schopné odolávať bez prekročenia povolených limitov v rámci plánovanej prevádzky bezpečnostných systémov.

14. „projektová havária“ znamená podmienky havárie, so zohľadnením ktorých je zariadenie projektované podľa stanovených kritérií a v rámci ktorých poškodenie paliva a úniky rádioaktívnych látok nepresiahnu rámec povolených limitov;

15. „nadprojektová havária“ je havária, ktorá je možná, ale nebola plne zohľadnená pri projektovaní, pretože sa posúdila ako príliš nepravdepodobná;

16. „nadprojektová analýza“ je súbor nadprojektových podmienok odvodených z inžinierskeho úsudku, deterministických posúdení a pravdepodobnostného hodnotenia na účely ďalšieho zlepšovania bezpečnosti jadrovej elektrárne posilnením jej schopnosti odolať bez neprijateľných rádiologických dôsledkov haváriám, ktoré buď majú vážnejší charakter než projektové havárie, alebo prinášajú dodatočné zlyhania. Tieto nadprojektové podmienky sa používajú na identifikáciu dodatočných havarijných scenárov, ktoré je potrebné riešiť pri konštrukčnom projektovaní, a pri plánovaní možných praktických opatrení na predchádzanie takýmto haváriám alebo zmierňovanie ich následkov, ak sa skutočne vyskytnú.

17. „periodické hodnotenie bezpečnosti“ znamená systematické prehodnocovanie bezpečnosti existujúceho zariadenia vykonávané v pravidelných intervaloch na riešenie kumulatívnych účinkov starnutia, modifikácií, prevádzkových skúseností, technického vývoja a aspektov umiestňovania a ktorých cieľom je zabezpečiť vysokú úroveň bezpečnosti počas životnosti zariadenia.“.

5. V kapitole 2 sa vkladá táto hlava za položku „POVINNOSTI“:

„ODDIEL 1

Všeobecné povinnosti“

6. V článku 4 sa odsek 1 mení takto:

a) Úvodná časť sa nahrádza takto:

„1. Členské štáty zriadia a udržujú vnútroštátny právny, regulačný a organizačný rámec (ďalej len „vnútroštátny rámec“) jadrovej bezpečnosti

jadrových zariadení, ktorým sa vymedzia zodpovednosti a zabezpečí koordinácia medzi príslušnými štátnymi orgánmi. Vo vnútroštátnom rámci sa stanovujú najmä:“;

b) písmeno a) sa nahrádza takto:

„a) vnútroštátne opatrenia týkajúce sa jadrovej bezpečnosti vo všetkých štádiách životnosti jadrových zariadení, ako je uvedené v článku 3 ods. 4;“;

c) písmeno b) sa nahrádza takto:

„b) systém udeľovania licencií a zákaz prevádzky jadrových zariadení bez licencie;

d) písmeno c) sa nahrádza takto:

„c) systému dozoru nad jadrovou bezpečnosťou;“.

7. V článku 5 sa odseky 2 a 3 nahrádzajú takto:

„2. Členské štáty zaručia skutočnú nezávislosť príslušného regulačného orgánu od nenáležitých ovplyvňovaní jeho rozhodovania, najmä pri plnení regulačných úloh uvedených v odseku 3, čím sa zabezpečí, že bezpečnosť nebude podriadená politickým, hospodárskym alebo spoločenským záujmom. Na tento účel členské štáty zabezpečia, aby sa vo vnútroštátnom rámci vyžadovalo, aby príslušný regulačný orgán:

a) bol funkčne oddelený od akéhokoľvek iného verejného alebo súkromného subjektu, zaoberajúceho sa podporou alebo využívaním jadrovej energie alebo výroby elektrickej energie;

b) nevyžadoval ani neprijímal pokyny od akéhokoľvek iného verejného alebo súkromného subjektu, zaoberajúceho sa podporou alebo využívaním jadrovej energie alebo výroby elektrickej energie, pri vykonávaní svojich regulačných úloh;

c) prijímal regulačné rozhodnutia založené na objektívnych a overiteľných kritériách súvisiacich s bezpečnosťou;

d) mal svoje vlastné príslušné rozpočtové prostriedky a bol nezávislý pri realizácii prideleného rozpočtu. Mechanizmus financovania a postup prideľovania rozpočtu musia byť jasne vymedzené vo vnútroštátnom rámci;

e) zamestnával primeraný počet zamestnancov, ktorí majú potrebnú kvalifikáciu, skúsenosti a odborné znalosti;

f) stanovoval postupy a kritériá na vymenúvanie a odvolávanie zamestnancov a na predchádzanie a riešenie konfliktu záujmov;

g) poskytoval informácie týkajúce sa bezpečnosti bez preskúmania alebo schválenia akýmkoľvek iným verejným alebo súkromným subjektom v súlade s článkom 8 ods. 2.

3. Členské štáty zabezpečia, aby mal príslušný regulačný orgán právomoci potrebné na plnenie svojich povinností súvisiacich s vnútroštátnym rámcom uvedeným v článku 4 ods. 1, pričom bezpečnosť musí mať náležitú prioritu. Na tento účel členské štáty zabezpečia, aby sa vo vnútroštátnom rámci ustanovili tieto hlavné regulačné úlohy:

- a) definovať vnútroštátne požiadavky jadrovej bezpečnosti;
- b) požadovať, aby držiteľ licencie dodržiaval vnútroštátne požiadavky jadrovej bezpečnosti a podmienky príslušnej licencie;
- c) požadovať, aby bolo toto dodržiavanie uvedených požiadaviek vrátane požiadaviek stanovených v článku 6 ods. 2 až 5 a v článkoch 8a až 8d preukázané;
- d) overovať toto dodržiavanie požiadaviek prostredníctvom posúdení a inšpekcii;
- e) prijímať opatrenia na presadzovanie práva vrátane pozastavenia prevádzky jadrového zariadenia v súlade s podmienkami vymedzenými vo vnútroštátnom rámci uvedenom v článku 4 ods. 1.“.

8. Článok 6 sa mení takto:

a) odsek 1 sa nahrádza takto:

„1. Členské štáty zabezpečia, aby sa vo vnútroštátnom rámci vyžadovalo, aby primárnu zodpovednosť za jadrovú bezpečnosť jadrového zariadenia niesol držiteľ licencie. Túto zodpovednosť nie je možné delegovať.“;

b) odsek 2 sa nahrádza takto:

„2. Členské štáty zabezpečia, aby sa vo vnútroštátnom rámci vyžadovalo, aby držiteľia licencií v čo najväčšej rozumnej miere pravidelne systematicky a pod dohľadom príslušného regulačného orgánu posudzovali a overovali a neustále zdokonaľovali jadrovú bezpečnosť svojich jadrových zariadení.“;

c) odsek 3 sa nahrádza takto:

„3. Medzi posúdenia uvedené v odseku 2 patrí overenie, že na základe komplexného hodnotenia bezpečnosti sa uplatňujú opatrenia na predchádzanie haváriám a zmierňovanie dôsledkov havárií vrátane overenia dostatočnosti ustanovení o ochrane do hĺbky a organizačných opatrení držiteľov licencií na ochranu, ktoré by museli zlyhať pred tým, ako by boli pracovníci alebo široká verejnosť vystavení závažným účinkom ionizujúceho žiarenia.“;

d) odsek 4 sa nahrádza takto:

„4. Členské štáty zabezpečia, aby sa vo vnútroštátnom rámci vyžadovalo, aby držiteľia licencie zriadili a uplatňovali systémy riadenia, v ktorých má jadrová bezpečnosť náležitú prioritu a ktoré pravidelne preveruje príslušný regulačný orgán.“;

e) vkladá sa tento odsek 4a:

„4a. Členské štáty zabezpečia, aby sa vo vnútroštátnom rámci vyžadovalo, aby bol žiadateľ pri žiadosti o licenciu povinný predložiť podrobný dôkaz o bezpečnosti. Jeho rozsah a úroveň podrobnosti musia byť úmerné potenciálnemu rozsahu a povahe prezentovaného rizika. Musí ho preskúmať a posúdiť príslušný regulačný orgán podľa jasne stanovených postupov.“;

f) odsek 5 sa nahrádza takto:

„5. Členské štáty zabezpečia, aby sa vo vnútroštátnom rámci vyžadovalo, aby držiteľia licencie zabezpečili a udržiavali náležité finančné a ľudské zdroje s vhodnou kvalifikáciou, odbornými znalosťami a zručnosťami na plnenie svojich povinností v súvislosti s jadrovou bezpečnosťou jadrového zariadenia stanovených v odsekoch 1 až 4a tohto článku a článkoch 8a až 8d tejto smernice. Tieto povinnosti sa vzťahujú aj na externých pracovníkov.“.

9. Články 7 a 8 sa nahrádzajú takto:

„Článok 7

Odborné znalosti a zručnosti v oblasti jadrovej bezpečnosti

Členské štáty zabezpečia, aby sa vo vnútroštátnom rámci vyžadovalo, aby všetky strany prijali opatrenia na vzdelávanie, odbornú prípravu a výcvik svojich pracovníkov, ktorí plnia úlohy v súvislosti s jadrovou bezpečnosťou jadrových zariadení a s havarijnou pripravenosťou a odozvou na mieste s cieľom vybudovať, udržiavať a ďalej rozvíjať aktuálne a vzájomne uznávané odborné znalosti a zručnosti v oblasti jadrovej bezpečnosti.

Článok 8

Transparentnosť

1. Členské štáty zabezpečia, aby sa aktuálne a včasné informácie v súvislosti s jadrovou bezpečnosťou jadrových zariadení a súvisiacimi rizikami sprístupnili pracovníkom a širokej verejnosti, s osobitným zreteľom na tých, ktorí žijú v blízkosti jadrového zariadenia.

Medzi povinnosti uvedené v prvom pododseku patrí zabezpečenie, aby príslušný regulačný orgán a držiteľia licencie v rámci svojich oblastí zodpovednosti, vypracovali, zverejnili a implementovali stratégiu transparentnosti, ktorá okrem iného zahŕňa informácie o bežných prevádzkových podmienkach jadrových zariadení, nepovinné konzultačné činnosti zamerané na pracovníkov a širokú verejnosť a komunikáciu v prípade mimoriadnych udalostí a havárií.

2. Informovanie verejnosti sa uskutočňuje v súlade s uplatniteľnými úijnými a vnútroštátnymi právnymi predpismi a medzinárodnými záväzkami, pokiaľ sa ním neohrozujú iné dôležitejšie záujmy, napríklad bezpečnostné záujmy uznané vo vnútroštátnych právnych predpisoch alebo medzinárodných záväzkoch.

3. Členské štáty zabezpečia, aby verejnosť mala príležitosť na včasnú a efektívnu účasť na procese povoľovania jadrových zariadení v súlade s príslušnými právnymi predpismi Únie a vnútroštátnymi právnymi predpismi a medzinárodnými záväzkami.“.

10. Za článkom 8 sa vkladá tento oddiel 2:

"ODDIEL 2

Osobitné povinnosti

článok 8a

Cieľ bezpečnosti jadrových zariadení

1. Členské štáty zabezpečia, aby sa vo vnútroštátnom rámci vyžadovalo, aby sa jadrové zariadenia projektovali, umiestňovali, budovali, uvádzali do prevádzky, prevádzkovali a vyradňovali s cieľom zabrániť možnému uvoľňovaniu rádioaktívnych látok tým, že sa:

- a) prakticky vylúči výskyt všetkých sekvencií havárie, ktoré by viedli k skorým alebo veľkým únikom.
- b) v prípade havárií, ktoré neboli prakticky vylúčené, implementujú konštrukčné opatrenia tak, aby boli potrebné iba časovo a priestorovo obmedzené ochranné opatrenia pre verejnosť a aby bol dostatočný čas na implementáciu týchto opatrení a aby sa početnosť takýchto nehôd minimalizovala.

2. Členské štáty zabezpečia, aby sa vo vnútroštátnom rámci vyžadovalo, aby sa cieľ stanovený v odseku 1 vzťahoval na existujúce jadrové zariadenia v čo najväčšom rozsahu, aký možno primeraným spôsobom dosiahnuť.

Článok 8b

Implementácia cieľa bezpečnosti jadrových zariadení

V záujme dosiahnutia cieľa bezpečnosti uvedeného v článku 8a členské štáty zabezpečia, aby sa vo vnútroštátnom rámci vyžadovalo, aby sa jadrové zariadenia:

- a) umiestňovali s patričným ohľadom na to, aby sa predišlo, pokiaľ je to možné, vonkajším prírodným a ľudskou činnosťou spôsobeným hrozbám a aby sa minimalizoval ich vplyv;
- b) projektovali, budovali, uvádzali do prevádzky, prevádzkovali a vyradňovali na základe koncepcie ochrany do hĺbky tak, aby:
 - i) radiačné dávky pre pracovníkov a širokú verejnosť nepresahovali predpísané limity a udržiavali sa na takej nízkej úrovni, akú je možné rozumne dosiahnuť;
 - ii) vznik mimoriadnych udalostí bol obmedzený na minimum;
 - iii) potenciál prerastania mimoriadnych udalostí do havarijných situácií sa znížil zlepšením schopnosti jadrových zariadení účinne riadiť a zvládať mimoriadne udalosti;

iv) škodlivé následky mimoriadnych udalostí a projektových havárií, ak sa vyskytnú, boli zmiernované tak, aby sa zabezpečilo, že nebudú mať nijaký, alebo budú mať len minimálny radiačný vplyv na okolie;

v) sa podľa možnosti predišlo vonkajším prírodným a ľudskou činnosťou spôsobeným hrozbám a aby sa minimalizoval ich vplyv.

Článok 8c

Metodika pre umiestňovanie, projektovanie, výstavbu, uvedenie do prevádzky, prevádzku a vyradovanie jadrových zariadení

1. Členské štáty zabezpečia, aby sa vo vnútroštátnom rámci vyžadovalo, aby držiteľ licencie pod dohľadom príslušného regulačného orgánu:

- a) pravidelne vyhodnocoval rádiologický vplyv jadrového zariadenia na pracovníkov, širokú verejnosť a ovzdušie, vodu a pôdy, tak počas bežnej prevádzky, ako aj v prevádzkových a havarijných podmienkach;
- b) vymedzoval, dokumentoval a opätovne posudzoval pravidelne a najmenej raz za desať rokov projektovú základňu jadrových zariadení prostredníctvom periodického hodnotenia bezpečnosti a dopĺňal ju nadprojektovou analýzou, aby sa zabezpečilo, že všetky reálne uskutočniteľné opatrenia na zlepšenie sú implementované;
- c) zabezpečoval, aby nadprojektová analýza zahŕňala všetky nehody, udalostí a kombinácie udalostí vrátane vnútorných a vonkajších prírodných alebo ľudskou činnosťou spôsobených hrozieb a vážnych nehôd, ktoré vedú k vzniku podmienok presahujúcich projektové havárie;
- d) vytváral a implementoval stratégie na zmiernenie projektových a nad projektových havárií;
- e) implementoval usmernenia týkajúce sa riadenia ťažkých havárií pre všetky jadrové elektrárne, a ak je to vhodné, iné jadrové zariadenia, pokrývajúce všetky prevádzkové podmienky, havárie v bazénoch vyhoreteho paliva a dlhotrvajúce udalosti;
- f) vykonával osobitné preskúmanie bezpečnosti jadrových zariadení, ktoré sa podľa príslušného regulačného orgánu blížila k hranici prevádzkovej životnosti, s akou sa pôvodne počítalo, a pre ktoré sa požaduje predĺženie životnosti.

2. Členské štáty zabezpečia, aby sa vo vnútroštátnom rámci vyžadovalo, aby udelenie alebo preskúmanie licencie na výstavbu a/alebo prevádzku jadrového zariadenia opieralo o príslušné posúdenie bezpečnosti lokalít a zariadení.

3. Členské štáty zabezpečia, aby sa vo vnútroštátnom rámci vyžadovalo, aby pokiaľ ide o jadrové elektrárne a ak je to uplatniteľné, zariadenia s výskumným reaktorom, v prípade ktorých sa žiada prvýkrát o stavebné povolenie, príslušný regulačný orgán uložil žiadateľovi povinnosť preukázať, že projekt prakticky obmedzuje účinky poškodenia aktívnej zóny reaktora na oblasť kontajnementu.

Článok 8d

Havarijná pripravenosť a odozva na mieste

Členské štáty zabezpečia, aby sa vo vnútroštátnom rámci vyžadovalo, aby držiteľ licencie pod dohľadom príslušného regulačného orgánu:

- a) pripravil a pravidelne aktualizoval havarijný plán na mieste, ktorý:
 - i) vychádza z posúdenia udalostí a situácie, ktoré môžu vyžadovať ochranné opatrenia na mieste alebo mimo neho;
 - ii) sa koordinuje so všetkými ostatnými zainteresovanými subjektmi a vychádza z poučenia získaného zo spätnej väzby sprostredkujúcej skúsenosti zo závažných udalostí, ak by k nim došlo.
 - iii) rieši predovšetkým udalosti, ktoré by mohli ovplyvniť viaceré súčasti jadrového zariadenia.
- b) vytvorila organizačnú štruktúru potrebnú pre jasné rozdelenie zodpovednosti a zabezpečuje dostupnosť potrebných zdrojov a aktív;
- c) zaviedol opatrenia na koordináciu činností na mieste a spoluprácu s orgánmi a agentúrami zodpovednými za havarijnú odozvu počas všetkých fáz havarijnej situácie, ktoré by sa mali pravidelne precvičovať;
- d) stanovil opatrenia na dosiahnutie pripravenosti pracovníkov na mieste, pokiaľ ide o potenciálne mimoriadne udalosti a havárie;
- e) stanovil dojednania týkajúce sa cezhraničnej a medzinárodnej spolupráce vrátane vopred vymedzených opatrení na prijímanie vonkajšej pomoci na mieste, ak je to potrebné;
- f) zriadil centrum havarijnej odozvy na mieste, dostatočne chránené pred prírodnými nebezpečenstvami a rádioaktivitou, aby sa zabezpečila jeho obývateľnosť;
- g) prijal ochranné opatrenia v prípade núdze s cieľom zmierniť akékoľvek následky pre ľudské zdravie a pre vzduch, vodu a pôdu.“.

11. Za kapitolu 2 sa vkladá táto kapitola 2a:

„KAPITOLA 2a

PARTNERSKÉ PRESKÚMANIA A USMERNENIA

Článok 8e

Partnerské preskúmania

1. S cieľom neustále zvyšovať jadrovú bezpečnosť zabezpečia členské štáty aspoň raz za desať rokov periodické vlastné hodnotenie svojich vnútroštátnych rámcov a príslušných regulačných orgánov a vyzvú na medzinárodné partnerské preskúmanie relevantných častí svojich vnútroštátnych rámcov a príslušných regulačných

orgánov. Výsledky akýchkoľvek partnerských preskúmaní sa oznamujú členským štátom a Komisii.

2. Členské štáty s podporou príslušných regulačných orgánov periodicky organizujú aspoň každých šesť rokov systém aktuálneho partnerského preskúmania a dohodnú sa na časovom horizonte a spôsoboch vykonávania. Členské štáty na tento účel:

- a) spoločne a v úzkej koordinácii s Komisiou vyberú jednu alebo viac špecifických tém súvisiacich s jadrovou bezpečnosťou jadrových zariadení. ak by sa členským štátom nepodarilo spoločne vybrať aspoň jednu tému v lehote uvedenej v tomto odseku, Komisia vyberie témy, ktoré sa stanú predmetom partnerských preskúmaní;
- b) na základe týchto tém vykonajú v úzkej spolupráci s držiteľmi licencií vnútroštátne posúdenia a uverejnia výsledky;
- c) spoločne definujú metodiku, zorganizujú a vykonajú partnerské preskúmanie výsledkov posúdení na vnútroštátnej úrovni uvedených v písmene b), pričom vyzvú na účasť Komisiu;
- d) uverejnia výsledky partnerských preskúmaní uvedené v písmene c).

3. Každý členský štát, ktorý podlieha partnerskému preskúmaniu uvedenému v odseku 2, zabezpečuje na svojom území plánovanie a spôsob implementácie relevantných technických odporúčaní vyplývajúcich z procesu partnerského preskúmania a informuje o tom Komisiu.

4. Ak Komisia pri implementácii technických odporúčaní vyplývajúcich z postupu partnerského preskúmania zistí podstatné odchýlky alebo oneskorenia, vyzve príslušné regulačné orgány členských štátov, ktorých sa to netýka, aby zorganizovali a vykonali overovaciu misiu s cieľom získať celkový obraz o situácii, a informovali dotknutý členský štát o možných opatreniach na odstránenie akýchkoľvek zistených nedostatkov.

5. V prípade havárie, ktorá vedie k skorým alebo veľkým únikom, alebo mimoriadnej udalosti vedúcej k situáciám, ktoré by si vyžadovali vonkajšie havarijné opatrenia alebo opatrenia na ochranu verejnosti, príslušný členský štát vyzve do šiestich mesiacov na partnerské preskúmanie príslušného zariadenia v súlade s odsekom 2, a na účasť na ňom vyzve aj Komisiu.

Článok 8f

Usmernenia pre zlepšenie jadrovej bezpečnosti

Na základe výsledkov partnerských preskúmaní vykonaných v súlade s článkom 8e ods. 2 a výsledných technických odporúčaní, v súlade so zásadami transparentnosti a neustáleho zlepšovania jadrovej bezpečnosti, členské štáty s podporou príslušných regulačných orgánov spoločne vypracúvajú a zavádzajú usmernenia ku konkrétnym témam uvedeným v článku 8e ods. 2 písm. a).“.

12. Za kapitolu 2 sa vkladá táto kapitola 2a:

„KAPITOLA 2a

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA“

13. V článku 9 sa vypúšťa odsek 3.
14. Za článok 9 sa vkladá tento článok 9a:

„Článok 9a Sankcie

Členské štáty stanovujú predpisy o sankciách uplatniteľných pri porušení vnútroštátnych ustanovení prijatých podľa tejto smernice a prijímajú všetky opatrenia potrebné na ich uplatňovanie. Stanovené sankcie musia byť účinné, primerané a odrádzajúce. Členské štáty oznámia tieto ustanovenia Komisii najneskôr do [vlozte dátum — tento dátum musí zodpovedať lehote na transpozíciu uvedenú v článku 2 tohto návrhu] a bezodkladne jej oznámia všetky následné zmeny, ktoré ich ovplyvňujú.“

15. V článku 10 sa za odsek 1 vkladá tento odsek 1a:

„1a. Povinnosti transpozície a implementácie článkov 6, 8a, 8b, 8c, 8d a 9a tejto smernice sa nevzťahujú na Cyprus, Írsko, Luxembursko a Maltu, pokiaľ sa nerozhodnú vyvíjať akékoľvek činnosti súvisiace s jadrovými zariadeniami, ktoré podliehajú licencií v rámci ich právomoci.“

Článok 2

1. Členské štáty uvedú do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou najneskôr do [vložit' lehotu na transpozíciu v priebehu legislatívneho procesu]. Komisii bezodkladne oznámia text týchto ustanovení.
 - Členské štáty uvedú priamo v prijatých opatreniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze upraví členské štáty.
2. Členské štáty oznámia Komisii text hlavných ustanovení vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré prijímú v oblasti pôsobnosti tejto smernice, a všetky následné zmeny týchto ustanovení.

Článok 3

Táto smernica nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jej uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Článok 4

Táto smernica je určená členským štátom.

V Bruseli

*Za Radu
predseda*